Představitele státní moci a některých státních orgánů, soudců a státních zástupců

Velká část pozic, u kterých zveřejňujeme platy, nejsou pod služebním zákonem, ale určují se podle zákona č. 236/1995 Sb., což je zákon o "platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu" nebo podle zákona Zákon č. 201/1997 Sb. "Zákon o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů".

V zákoně č. 236/1995 Sb. můžeme nalézt definici platu:

- a) poslance a senátora Parlamentu
- b) člena vlády,
- c) prezidenta republiky,
- d) soudce Ústavního soudu,
- e) člena, viceprezidenta a prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu,
- f) člena, místopředsedy a předsedy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, člena, místopředsedy a předsedy Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, člena Národní rozpočtové rady a člena a předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu
- g) soudce okresního, krajského a vrchního soudu, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu
- h) poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky

Tyto platy jsou závislé na průměrném platu v České republice a násobí se určitým koeficientem na základě konkrétní funkce. Důležitá je zde tzv. "platová základna", která se definuje pomocí průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok¹. Tato průměrná mzda je poté násobena určitým koeficientem. Výši platové základny pro příslušný kalendářní rok vyhlašuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením. Platová základna se liší pro představitele státní moci a pro soudce, konkrétní výše pro roky 2016, 2017 a 2018 je v tabulce 1.

http://www.statistikaamy.cz/2016/05/csu-nebude-publikovat-data-za-mzdy-v-nepodnikatelske-sfere/

http://www.ceska-justice.cz/2017/06/platy-v-justici-vlada-chce-csu-naridit-sledovat-mzdy-v-nepodnikatelske-sfere-ten-to-odmita/

 $\underline{http://www.zdravotnickydenik.cz/2017/12/vlada-odvraci-nejistotu-ve-vypoctu-platu-soudcu-a-statnich-zastupcu/}$

¹ Zajímavostí je současná situace, kdy ČSÚ přestal publikovat v metodologických důvodů průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře, v současné době zasedá pracovní skupina, která má která má určit novou metodiku, podle které bude ČSÚ sledovat platy v nepodnikatelské sféře. Více informaci ve zdrojích a zde:

Tabulka 1: Platová základna pro představitele státní moci a soudce

Rok	Představitele státní moci	Soudci
2016	60815,65 Kč	77637 Kč
2017	65733,50 Kč	80490 Kč
2018	70195 Kč	84234 Kč

Plat je přesně určován koeficientem, například prezidentu republiky náleží plat určený z platové základny platovým koeficientem ve výši 3,60. Ústavní soudci dostávají plat na základě platové základny pro soudce zvýšené koeficientem 2,06, která je dále navýšena o 0,84 pro předsedu Ústavního soudu a o 0,43 pro místopředsedu Ústavního soudu. Tabulka 2 ukazuje vybrané pozice a jejich platové koeficienty.

Tabulka 2: Vybrané pozice a platové koeficienty

Pozice	Koeficient
Prezident	3,6
Ústavní soudce	2,06
Místopředseda Ústavního soudu	2,06 + 0,43
Předseda Ústavního soudu	2,06 + 0,84
Člen Nejvyššího kontrolního úřadu	1,52
Viceprezident Nejvyššího kontrolního úřadu	2,06
Prezident Nejvyššího kontrolního úřadu	2,5
Člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání	1,08
Místopředseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání	1,19
Předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání	1,3
Člen Rady Českého telekomunikačního úřadu	1,52
Předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu	2,06

Soudcům se plat určuje také na základě platového koeficientu uvedeným výše, ale mění se v závislosti na počtu let, dále se některým soudcům tento koeficient dále zvyšuje v závislosti na pozici a konkrétním soudu (například zda je soudce předseda atd.), jak ukazuje tabulka 3.

Tabulka 3: Platové koeficienty soudců

Tabuika 3. Tiatove koefferency souded			
okresního soudu	krajského soudu	vrchního soudu	
0,88	0,96	1,05	do ukončení 5. roku
1,01	1,09	1,17	od počátku 6. roku
1,14	1,26	1,33	od počátku 9. roku
1,22	1,35	1,47	od počátku 12. roku
1,30	1,44	1,60	od počátku 15. roku
1,35	1,53	1,68	od počátku 18. roku
1,39	1,56	1,72	od počátku 21. roku
1,43	1,59	1,75	od počátku 24. roku
1,46	1,64	1,80	od počátku 27. roku

1,51	1,67	1,84	od počátku 30. roku.
'-	'-	, -	F

Kromě platu mají představitelé státní moci a soudci také nárok na náhrady výdajů a naturální plnění. Náhrady výdajů a naturální plnění jsou přesně definovány zákonem č. 236/1995 Sb. Náhrady výdajů a naturální plnění se liší podle konkrétní funkce, například prezident dostává zvláštní víceúčelovou paušální náhradu ve výši 335 % platové základny a naturální plnění zahrnující užívání služebního vozidla s řidičem i bez něho k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k osobní dispozici, užívání nemovitostí tvořících sídlo prezidenta republiky, úhrada zdravotních služeb, a zřízení a užívání dvou účastnických telefonních stanic. Soudci mají zase nárok na víceúčelovou paušální náhradu ve výši 5,5 % platové základny.

V budoucnu je však možné čekat určité zmrazení platu představitelů státní moci a jisté metodologické změny pro výpočet platové základny se týkají i soudců, více například zde: http://www.ceska-justice.cz/2018/02/soudcu-se-zmrazeni-platu-politiku-nedotkne-pozivaji-zvysene-ochrany-sve-nezavislosti/

Zákon č. 143/1992 Sb. Definuje platy státních zástupců. Logika je podobná jako v zákoně, který upravuje platy představitelů státní moci a soudců, odvíjí se od platové základny soudců, která je vylíčena výše, platová základna státních zástupců je však o něco nižší, dosahuje 90% platové základny soudců. Tabulka 4 ukazuje platové koeficienty státních zástupců, které se odvíjí od stupně státního zastupitelství a také od počtu let započitatelné praxe. Koeficienty platů se nadále navyšují funkcionářům dle zákona.

Tabulka 4: Platový koeficient se určuje státnímu zástupci

okresního státního zastupitelství	krajského státního zastupitelství	vrchního státního zastupitelství	
0,88	0,96	1,05	do ukončení 5. roku
1,01	1,09	1,17	od počátku 6. roku
1,14	1,26	1,33	od počátku 9. roku
1,22	1,35	1,47	od počátku 12. roku
1,30	1,44	1,60	od počátku 15. roku
1,35	1,53	1,68	od počátku 18. roku
1,39	1,56	1,72	od počátku 21. roku
1,43	1,59	1,75	od počátku 24. roku

1,46	1,64	1,80	od počátku 27. roku
1,51	1,67	1,84	od počátku 30. roku.

Zdroje:

Zákon č. 236/1995 Sb. Zákon o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-236

Zákon č. 201/1997 Sb. Zákon o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-201

Sdělení č. 439/2017 Sb. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů soudců podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-439

Sdělení č. 440/2017 Sb. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů představitelů podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-440

Sdělení č. 401/2016 Sb. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů představitelů podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-401

Sdělení č. 402/2016 Sb. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů soudců podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-402

Sdělení č. 329/2015 Sb. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů představitelů

podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů. https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-329

Sdělení č. 330/2015 Sb. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů soudců podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-330

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 3. ledna 2018 č. 25 o návrhu dalšího postupu ve věci zjišťování a zveřejňování údaje o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě fyzických osob v nepodnikatelské sféře Českým statistickým úřadem pro účely zákona č. 236/1995 Sb. https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RCIAAUTF5E9F